

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Kunnskapsdepartementet - Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har i dag gjort følgende vedtak:

1. Fylkesrådet i Nord-Trøndelag støtter forslaget til lovregulering av reklame i skolen. Lovforslaget gir åpninger for lokal tolkning, noe som vil være nødvendig, men som også kan skape uklarheter. Det vil derfor være nødvendig at loven følges opp med sentrale retningslinjer i form av en veileder, som foreslått.
2. Fylkesrådet i Nord-Trøndelag ønsker ingen utvidelse av adgangen til å godkjenne private skoler ut over de mulighetene som inngår i lovforslaget som Kunnskapsdepartementet sendte ut 10. oktober i år. Fylkesrådet støtter derfor ikke det framlagte forslaget om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler.
3. Fylkesrådet i Nord-Trøndelag støtter departementets forslag om obligatorisk forsikringsordning for skoleelever. Forslaget vil ivareta det mindretallet av elever som ikke har slik forsikring i dag. Kravet om forsikring må gjelde for elever både i offentlige og private skoler. Fylkesrådet anbefaler at den enkelte skoleeier kan stå som selvassurandør.

Vedlagt følger saksutredningen.

Med hilsen

Marit Schønberg
Fylkesutdanningssjef

Vigdis Nyhus
Spesialrådgiver

Vedlegg

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

SAKSPROTOKOLL

Sak nr. 06/201

Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven - Høring

Behandlet/ Behandles av	Sted	Møtedato	Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	Fylkets Hus, Steinkjer	19.12.2006	06/201

Saksbeh: Vigdis Nyhus

Arkivsak: 06/09043

Arkivkode: 50

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkesrådet i Nord-Trøndelag støtter forslaget til lovregulering av reklame i skolen. Lovforslaget gir åpninger for lokal tolkning, noe som vil være nødvendig, men som også kan skape uklarheter. Det vil derfor være nødvendig at loven følges opp med sentrale retningslinjer i form av en veileder, som foreslått.
2. Fylkesrådet i Nord-Trøndelag ønsker ingen utvidelse av adgangen til å godkjenne private skoler ut over de mulighetene som inngår i lovforslaget som Kunnskapsdepartementet sendte ut 10. oktober i år. Fylkesrådet støtter derfor ikke det framlagte forslaget om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler.
3. Fylkesrådet i Nord-Trøndelag støtter departementets forslag om obligatorisk forsikringsordning for skoleelever. Forslaget vil ivareta det mindretallet av elever som ikke har slik forsikring i dag. Kravet om forsikring må gjelde for elever både i offentlige og private skoler. Fylkesrådet anbefaler at den enkelte skoleeier kan stå som selvassurandør.

Protokoll

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Fylkesrådets vurdering:

Barn og unge utsettes for kommersielt press på mange arenaer og på ulike måter. Omfanget av markedsføring er ikke stort i skolene i dag, men barn og unge er en attraktiv målgruppe. Skolen skal være en arena der det offentlige har handlingsrom for å legge premisser for oppvekstmiljøet. Samtidig er heller ikke skolen fullstendig fri for kommersiell påvirkning. Et totalforbud mot all reklame i skolen vil være vanskelig å praktisere. Skolen og elevene har åpne dører mot utenverdenen. Læremidler er i dag noe annet og langt mer enn lærebøker.

Fylkesråden støtter forslaget til lovendring slik det foreligger. Lovforslaget gir store åpninger for lokal tolkning, noe som vil være nødvendig, men som også kan skape usikkerhet og urimelig store ulikheter. Det vil derfor være nødvendig at loven følges opp med sentrale retningslinjer i form av en veileder, som foreslått.

Fylkestinget i Nord-Trøndelag gjorde i april 20065 følgende vedtak:

”Fylkestinget er prinsipielt imot etablering av videregående friskoler. Unntak fra dette kan være friskoler som etableres på grunnlag av livssyn, eller med et annet pedagogisk grunnsyn.”

Fylkesrådet gjorde tilsvarende vedtak i høring om Friskoleloven i januar 2006, og fylkesråden legger dette til grunn også i denne saka. Internasjonalisering står sterkt også i den offentlige videregående skolen i Norge. Fylkesråden i Nord-Trøndelag ønsker ingen utvidelse av adgangen til å godkjenne private skoler ut over de mulighetene som inngår i lovforslaget som Kunnskapsdepartementet sendte ut 10. oktober i år. Fylkesrådet støtter derfor ikke det framlagte forslaget om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler.

Elever i offentlige skoler er i dag obligatorisk yrkesskadedekket etter folketrygdloven. Samtlige fylkeskommuner og 85 % av kommunene har i tillegg tegnet kollektive forsikringer. Stortinget har påpekt det urettferdige i at ikke alle barn og ungdommer har like god forsikringsordning. Fylkesråden støtter departementets forslag om obligatorisk forsikringsordning for skoleelever. Forslaget vil ivareta det mindretallet av elever som ikke har slik forsikring i dag. Kravet om forsikring må gjelde for elever både i offentlige og private skoler. Fylkesråden anbefaler at den enkelte skoleeier står som selvassurandør.

Steinkjer, 12. desember 2006

Anne Irene Myhr
fylkesråd for utdanning, kultur og helse
(sign)

Saksutredning for fylkesrådet

Hjemmel/Referanse for saken:

Brev og høringsdokument fra Kunnskapsdepartementet 30. oktober 2006

Trykte vedlegg:

[Høring - forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven - Brev](#) og [høringsdokument](#) fra Kunnskapsdepartementet 30.oktober 2006

Utrykte vedlegg:

Høring – forslag til endringer i friskoleloven - Brev, høringsdokument og lovforslag fra Kunnskapsdepartementet 10. oktober 2006

Utredning:

Innledning/bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring forslag til endring av opplæringsloven og friskoleloven. Forslaget omfatter

- Lovregulering av reklame i skolen
- Innføring av en bestemmelse om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler

- Innføring av en bestemmelse om kollektiv ulykkesforsikring

Saksframstilling/problemstillinger

REKLAME I SKOLEN

Departementet er opptatt av å få en lovregulering som i størst mulig grad kan skjerme elevene mot uønsket reklame og uønsket påvirkning, samtidig som skolen må kunne bruke ulike læremidler og læringsarenaer og samarbeide med ulike parter i nærmiljøet. Det vil være vanskelig å definere hva som er akseptabelt i enhver situasjon, så loven må åpne for bruk av skjønn. Departementet varsler at loven skal suppleres med en veileder om reklame, sponning og andre salgsfremmende tiltak i skolen. Departementet foreslår følgende formulering tatt inn som § 9-4 i Opplæringsloven og som § 7 -1A i privatskoleloven:

Skolen skal sørge for at elevane ikkje blir utsette for reklame som er eigna til å skape kommersielt press eller som i stor grad kan påverke haldningar, åtferd og verdiar, mellom anna på skolens område, i lærebøker og andre læremiddel som blir nytta i opplæringa. Departementet kan gi nærmare forskrifter.

VIDEREGÅENDE SKOLER BASERT PÅ BILATERALE MELLOMSTATLIGE AVTALER

Internasjonalt samarbeid innen blant annet næringsliv og handel fører til at utenlandske familier bosetter seg i Norge for kortere eller lengre tid. Noen land har etablert egne skoler i Norge basert på hjemlandets læreplaner. Flere av disse skolene er også åpne for norske ungdommer. Tilbudene bidrar til internasjonalt samarbeid innen kultur, språk, utdanning og næringsliv. Norge har inngått bilaterale mellomstatlige avtaler med Tyskland og Frankrike og forplikter seg til yte tilskudd. På videregående nivå gjelder dette for eksempel den franske skolen i Oslo.

Departementet ønsker å legge til rette for godkjenning av enkelte tverrkulturelle videregående tilbud basert på bilaterale mellomstatlige avtaler. Med tverrkulturelt tilbud menes skoler som tilbyr opplæring etter to nasjonale læreplaner. I et slikt tilbud vil departementet legge til rette for at elevene både kan få norsk vitnemål og vitnemål fra vedkommende land. Det foreslås derfor ønskelig at det etableres hjemmel i Opplæringsloven for offentlig godkjenning av slike tilbud, slik at elevene kan få norsk standpunktkarakter og vitnemål i tillegg til utenlandsk kompetanse. Departementet ønsker å begrense ordningen til tilfeller der det er inngått mellomstatlig bilateral avtale. Departementet foreslår følgende ordlyd i ny § 3-11 i Opplæringsloven:

Departementet kan godkjenne ein privat vidaregående skole når det ligg føre ein bilateral mellomstatleg avtale om dette. I samband med godkjenninga kan departementet gjere unntak frå krava i opplæringslova og forskrift gitt i medhald av lova

KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING

Elever i offentlige grunnskoler og videregående skoler er i dag obligatorisk yrkesskadedekket etter folketrygdloven. Samtlige fylkeskommuner og 85 % av kommunene har i tillegg tegnet kollektive forsikringer. Stortinget har ved flere anledninger påpekt det urettferdige i at ikke alle barn og ungdommer har like god forsikringsordning. Departementet foreslår derfor å gjøre forsikring obligatorisk

og innfører ny bestemmelse som § 13-3 b i opplæringsloven:

Kommunen og fylkeskommunen plikter å sørge for ulykkesforsikring for elevane. Departementet gir nærmere forskrift om ulykkesforsikring.

Forkriftshjemmelen kan gi nærmere regulering av felles ordninger, for eksempel når det gjelder dekningsnivå. Departementet ber om synspunkt på hvorvidt tilsvarende lovendring også skal innføres i Privatskoleloven og om den enkelte kommune skal kunne velge å være selvassurandør

Konsekvenser

Lovregulering av reklame i skolen vil ikke gi økonomiske konsekvenser. Med åpning for skjønn gis det rom for lokale og situasjonsbestemte variasjoner, men praktisering av loven kan bli svært ulik. Departementet varsler at en veileder skal utarbeides. En veileder vil være nyttig for å lette de lokale vurderingene.

Den nye privatskoleloven begrenser mulighetene til å etablere private skoler i Norge. En åpning for å godkjenne videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler kan bidra til å uthule loven. Godkjenning av private internasjonale skoler kan svekke de offentlige skolenes stilling.

En lovbestemmelse om kollektiv ulykkesforsikring for alle elever medfører kostnader for skoleeiere som ikke har slik forsikring fra før. Alle fylkeskommunene har i dag forsikringsordninger. For Nord-Trøndelag fylkeskommune innebærer ikke lovendringen noen økonomiske konsekvenser.

Oppsummering

Ungdom er sterkt utsatt for kommersiell påvirkning, og reklame i skolen er tilbakevendende diskusjonstema. Lovregulering av reklame i skolen er et bidrag til opprydding på et felt som har manglet klare retningslinjer.

Forslaget om å åpne opp for offentlig godkjenning av og tilskudd til internasjonale skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler kan bidra til å uthule Privatskoleloven.

Forslaget om obligatorisk forsikringsordning for skoleelever bidrar til at ordninger kommer på plass, også for det mindretallet av elever som dette ikke gjelder for i dag. Kravet om forsikring må gjelde for elever både i offentlige og private skoler.